

کلاس ویژه نکته و تست

همانطور که

استاد

احسان یزدان دوست

جزوه محصول ماه ها مطالعه و تلاش بوده کپی برداری از آن شرعا حرام و به دور از انسانیت است- با تشکر احسان یزدان دوست

تماس با ما: ۰۹۱۰۷۴۳۴۵۱۵

هماتولوژی آزمایشگاهی - کنترل کیفی

۱- اختصاصیت (specificity) در یک روش آزمایشگاهی چگونه است؟

۱- آزمایش افراد بیمار و تعیین درصد منفی حقیقی

۲- آزمایش افراد سالم و تعیین درصد منفی حقیقی

۳- آزمایش افراد بیمار و تعیین درصد مثبت حقیقی

۴- آزمایش افراد سالم و تعیین درصد مثبت حقیقی

جواب:

گزینه ۲

آزمایش افراد سالم و تعیین درصد منفی حقیقی ← اختصاصیت (میزان حقیقی سالم بودن را نشان می دهد)

آزمایش افراد بیمار و تعیین درصد مثبت حقیقی ← حساسیت (میزان حقیقی بیمار بودن را نشان می دهد)

۲- کدام روش کنترل کیفی نیاز به خون کنترل دارد؟

۱- چارت کنترلی دوبل

۲- میانگین متحرک بول

۳- چارت T

۴- چارت کیوسام

جواب: ۴

تمام گزینه های ۱ و ۲ و ۳ با استفاده از خون بیماران و روش های آماری است

چارت کیوسام نیاز به خون کنترل دارد

۳- در کنترل کیفی هرگاه ۲ نمونه ی مختلف از یک فرد را در فواصل زمانی ۲ تا ۳ هفته مورد ارزیابی قرار دهیم کدام کنترل زیر را انجام می دهیم؟

۱- دلتا چک (Delta check)

۲- چک تست

۳- duplicate test

۴- correlation test (همبستگی نتایج)

جواب: ۱

دلتا چک ← نتایج حاصل از آزمایش را با نتایج قبلی وی در ۲ تا ۳ هفته قبل مقایسه می کنند

چک تست ← مشابه روش داپلیکیت است با این تفاوت که به طور متوالی نمونه داده نمی شود بلکه نمونه ی شیفت قبلی و یا روز قبل را می دهند

duplicate test ← عدم دقت را نشان می دهد - / ۱۰ نمونه را هر کدام ۲ بار به دستگاه می دهیم

نکته ۴: روش replicate ← ۱ نمونه را ۱۱ بار به دستگاه می دهیم

عدم دقت را نشان میدهد

نکته ۵: آزمون میانگین متحرک بول

← برای کنترل کیفی داخلی ایندکس های خونی در آزمایشگاه هایی که تعداد پذیرش حداقل ۱۰۰ بیمار دارند می باشد
برای این منظور نمونه و نتایج فرد غیر طبیعی حذف می شود

وجود بیش از ۳ درصد تفاوت بین مقادیر به دست آمده و مقادیر میانگین اصلی نشان دهنده ی بروز خطاست

۶- آزمایش از سرم کنترل با فیبرینوژن ۱۰۰ و $SD = \pm 2$ جهت کنترل کیفی استفاده می شود نتایج در روز های متوالی به دست می آید

۹۸/۱۰۰/۱۰۳/۱۰۵/۹۷/۱۰۳/۱۰۰

براساس قوانین وستگارد کدام مورد زیر بیشترین دلیل خطای ایجاد شده است؟

۱- تفاوت در کوت ها

۲- نگهداری معرف در حرارت نامناسب

۳- عدم صحت استاندارد

۴- غیر اختصاص بودن روش آزمایش

جواب: ۱ - خطای ایجاد شده خطای عدم دقت می باشد و گزینه ی صحیح گزینه ی ۱ است.

۷- اندازه گیری Hb یا هر پارامتر دیگر در دو روز متوالی روی ۲۰ نمونه انجام شده و می خواهیم بفهمیم آیا بین میانگین اندازه گیری ها در ۲ روز متوالی اختلاف معنی داری وجود دارد یا نه از کدام تست آماری استفاده می شود

۱- کای اسوئر

۲- student t test

۳- Linear regression test

۸- کدام گزینه غلط است؟

۱- در مغزاستخوان طبیعی ۲۰ تا ۶۰ درصد سیدروبلاست داریم

۲- در مغزاستخوان طبیعی حتی یک عدد سیدروبلاست تیپ ۳ (حلقوی) دیده نمی شود

۳- از نظر سنی بیشترین سلولارینته ی B.M در نوزادان است

۴- جهت بررسی مگاکاریوبست ها بیوپسی بهتر از از اسپیره است

۵- نرموبلاست ها اکثریت سلول های هسته دار مغزاستخوان را تشکیل می دهند

جواب ۵-

پیش تاز های نوتروفیلی اکثریت سلول های هسته دار مغزاستخوان را تشکیل می دهند

نکته ۹- ماست سل بافتی در اختلالات آنمی مقاوم

کم خونی آپلاستیک

اختلالات لنفوپرولیفراتیو ← دیده شده و افزایش می یابد

نکات ۱- برای از بین بردن اثر آنمی بر ESR از Zeta sedimentation rate استفاده می شود

۲- در مسمومیت با سرب بازوفیلیک استیپلینگ و هم کابوت رینگ دیده می شود

۳- در سندرم ویسکوت آلد ریچ MPV کاهش می یابد در حالی که در هایپر تیروئیدیسم و ITP افزایش می یابد

۴- بهترین تکنیک برای نمایش هموگلوبین H و بارتز الکتروفورز اسنات سلولز با $PH=7$ می باشد

بافر فسفات

۵- در صورتی که لام در رنگ آمیزی دیر رنگ شود باعث ایجاد رنگ آبی یکنواختی بر روی گسترش خواهد شد

۶- در کم خونی فقر آهن و فولات مخلوط ماکروسیت و میکروسیت هیپو کروم دیده می شود

نکته ۱۶: اسفروسیت و استنوماتوسیت ← شکنندگی اسمزی ↑

تارگت سل ← شکنندگی اسمزی ↓

۳- انوزینوفیل

۴- بازوفیل

جواب ۲

در دستگاه برای شمارش wbc ها خون با محلول لیز مخلوط شده و بعد از مواجهه با این محلول ساین wbc ها تغییر می کند در این شرایط نوتروفیل بزرگ ترین سلول است

بعد از مواجهه با محلول لیز: نوتروفیل < MIX (بازوفیل - انوزینوفیل - منوسیت < لنفوسیت در حالت عادی:

منوسیت < انوزینوفیل < نوتروفیل < بازوفیل < لنفوسیت

نکته ۱۱۰- ترتیب چگالی سلول ها:

۱- RBC

۲- رتیکولوسیت

۳- انوزینوفیل

۴- نوتروفیل

۵- میلویت

۶- لنفوسیت

۷- منوسیت

۸- پلاکت

نکته ۱۱۱: در دستگاه زیمنس و سیسمکس به ترتیب به محتوای هموگلوبین در رتیکولوسیت چه اطلاق می شود؟

CHr ← زیمنس

Ret- He ← سیسمکس

۱۱۲- لکوسیت غالب در ابتدای تولد (هفته ی اول زندگی) و سپس از ۷ روزی تا ۷ سالگی چیست؟

۱- لنفوسیت - نوتروفیل

۲- نوتروفیل - لنفوسیت

۳- نوتروفیل - نوتروفیل

۴- لنفوسیت - لنفوسیت

جواب ۲

نوع بیماری	ژن درگیر	توراث	نوع اختلال	توضیحات
آنومالی پلگر هیوت	LBR (لامین B رسپتور)	اتوزوم غالب	تغییر مورفولوژی	نقص سگمانتاسیون
آنومالی می هگلین	زنجیره سنگین میوزین (MYCH9)	اتوزوم غالب	اغلب خوش خیم گاهی خون ریزی - به همراه وجود اجسام دو هل	مرتبط با سندرم های فچنر-اِشتین-سباستین ماکروترومبوسایتونی دارند
آنومالی آلدرایلی	اختلال و کمبود آنزیم های لیزوزومی (ژن این این آنزیم ها)	اتوزوم مغلوب (عمدتاً)	تغییر مورفولوژی وجود گرانول های درست در گلبول های سفید	بسیاری از نقایص از جمله هپاتواسپلنومگالی و ناهنجاری های اسکلتی دیده می شود
جدیابک هیگاشی	ژن Lyst یا CHS1	اتوزوم مغلوب	اختلال عملکردی - و مورفولوژیکی لکوسیت ها	خطرناک بوده و باعث مرگ فرد می شود
میلوکاتکسی و سندرم WHIM	ژن CXCR4	اتوزوم غالب	احتباس نوتروفیل ها در مغز استخوان	زگیل و هیپوگاما گلوبولینمی دارند
سندرم گرینبرگ	LBR (لامین B رسپتور)	اتوزوم غالب	تغییر مورفولوژی نوتروفیل با هسته ی گرد و عقب ماندگی ذهنی جسمی دارند	به حالت هموزیگوت پلگر هیوت اطلاق می شود
LAD	LAD-I: B2 اپتگرن (CD18) LAD-II: CD15 LAD-III: GPCR	اتوزوم مغلوب	عملکرد مختل - مورفولوژی نرمال	نقص چسبندگی دارند

۱۲- کدام یک از سندرم های زیر ناشی از موتاسیون MYCH9 نیست؟

۱- سندرم می هگلین

۲- سندرم سباستین

۳- سندرم ویسکوت آلدریچ

۴- سندرم فچنر

جواب ۳ مراجع شود به جدول بالا

۱۳- کدامیک از موارد زیر از خصوصیات بیماری میلوکاتکسی نمی باشد؟

۱- اتوزومال غالب است

۲- لکوپنی معمولاً کمتر از ۱۰۰۰ دارند

۳- موتاسیون ژن CXCR4 رخ داده

۲۵- به همراهی نوتروپنی و اسپلنومگالی و آرتریت روماتوئید سندرم اطلاق می شود

۱- سندرم پاپیلن لفره

۲- سندرم پلامر وینسون

۳- سندرم پاترسون کلی

۴- سندرم فلتی

جواب: ۴

به مجموعه ی نوتروپنی + اسپلنومگالی + آرتریت روماتوئید (RF+) سندرم فلتی (Felty syndrome) اطلاق می شود

احتمال مثبت شدن ANA در این سندرم نیز وجود دارد

سندرم فلتی در افراد با لوسمی بزرگ گرانولر (LGL) نیز در ارتباط می باشد و در این افراد هم شایع است.

54/161

سندرم پاترسون کلی و پاترسون کلی اسم های مختلف ۲ سندرم در بیماران مبتلا به آنمی فقر آهن می باشد

از علایم اختصاصی فقر آهن

شامل: گلو سیٹ

زخم دهان

اختلال در بلع

فقر آهن

سندرم پاترسون کلی (پلامر وینسون)

جابجایی های ALK از جمله ALK-NPM در لنفوم سلول بزرگ آناپلاستیک (ALCA) که نوعی لنفوم غیر هوچکینی است وجود دارد.

الگوی کروموزومی درگیر ناهنجاری های کروموزومی 2P23 است

اغلب موارد t(2;5) دارند مواردی t(1;2) – Inv(2) – t(2;3)

نکته ۹۵: ALKA که نوعی لنفوم غیر هوچکینی است که با آنتی بادی اختصاصی ضد لنفوم سلول های هوچکین CD30 واکنش می دهد.

Anti CD30⁺

همه ی موارد این لنفوم ALK سیتوپلاسمی و نه هسته ای را نشان می دهند

رنگ آمیزی سیتوپلاسمی ALK مثبت است

لنفوم ALKA (سلول بزرگ آناپلاستیک) از رده ی T بوده که اغلب CD3 و سایر مارکرهای T سلی را بیان می کند

لنفوم سلول بزرگ آناپلاستیک عموماً از رده ی T می باشد

نکته ۹۶- لنفوم سلول B بزرگ ALK مثبت

از لحاظ مورفولوژی ALK مثبت هستند

منشاء B سل دارند با بیان CD79a

عدم بیان CD20

T(2;17) با درگیری ژن کلاترین را نشان می دهند

نکته ۹۷: لنفوم سلول بزرگ آناپلاستیک ALK منفی

مشابه ALK مثبت از لحاظ مورفولوژی

از لحاظ ایمنوفنوتایپ

فاقد جابجایی های ALK هستند

نکته ۹۸- انواع جابجایی ها در لنفوم ها:

نوع لنفوم	ژن درگیر	کروموزوم درگیر	جابجایی ها
لنفوم بورکیت (معادل L3)	C.MYC	۸	t(2;8)-t(8;14)-t(8;22)
لنفوم فولیکولار	BCL2	۱۸	t(14;18)-t(2;18)-t(18;22)
لنفوم جبه ای (mantle)	BCL1	۱۱	T(11;14)
لنفوم سلول بزرگ آناپلاستیک (ALCA)	ALK	۲	T(2;5)

جواب: گزینه ی ۴

گلبول قرمز شسته شده باید حداکثر ۲۴ ساعت پس از تهیه برای جلوگیری از آلودگی باکتریال احتمالی آن ها هنگام تهیه مصرف شوند.

نکته ۷۱- هر بار ترانسفیوژن ماسیو (۸-۱۰ واحد) نیاز به ۴ واحد FFP و ۲ واحد پلاکت دارد.

سپس بعد از آن باید به ازای هر ۶ واحد گلبول قرمز ۴ واحد FFP و ۱ واحد پلاکت تزریق می شود

نکته ۷۲- حجم کرایو ۱۰ تا ۱۵ CC بوده

و برای ذوب آن را از ۱۸- خارج کرده تا ذوب شوند(در بن ماری ۳۷ درجه به مدت ۱۵ دقیقه)

برخلاف FFP که بعد از ذوب باید آن را در ۶-۱۰ درجه نگهداری کنیم کرایو را بعد از ذوب در ۲۰-۲۴ درجه نگهداری می کنیم

نکته ۷۳: کرایو را باید بعد از ذوب در عرض ۶ ساعت تزریق کنیم

در صورتی که کیسه های کرایو را بولد و مخلوط نماییم این زمان به ۴ ساعت کاهش می یابد(یعنی باید زودتر تزریق شود)

نکته ۷۴- برای خالی شدن کامل کیسه ی کرایو محتویات کیسه را می توانیم با ۱۰ تا ۱۵ میلی لیتر CaCl_2 ۹٪ درصد شستشو داده و بولد نماییم.

نکته ۷۵- بعد از جداسازی رسوب سفید از مایع رویی آن در فرایند تهیه ی کرایو که با قرار دادن FFP در دمای ۱ تا ۶ درجه از شب تا صبح ایجاد می شود باید به سرعت رسوب جدا شده از پلاسما را در ظرف ۱ ساعت منجمد کرد

FFP ← شب تا صبح در یخچال ۱-۶ درجه ← ایجاد رسوب سفید ← سانتریفیوژ CPP: کرایو پور پلاسما مایع بالایی رسوب سفید: کرایو

نکته ۷۶- CPP در ۱۸- یکسال می ماند بعد از ذوب تا ۵ روز در ۱ تا ۶ درجه قابل استفاده است

نکته ۷۷- CPP حاوی فاکتور های ۲/۵/۷/۹/۱۰/۱۱ و ADMTS13 می باشد

به علت داشتن ADAM TS13 علاوه بر FFP در درمان TTP (ترومبوتیک ترومبوسیتوپنیک پورپورا) کاربرد دارد

نکته ۸۸- در بیمار با نقص و یا کمبود فیبرینوژن (آفیبیرینوژنمیا)(دیس فیبرینوژنمیا) خط اول درمان تزریق کرایو می باشد.

نکته ۹۹- در میان فراورده های خونی فراورده ی RBC و گرانولوسیت آفرز نیاز به کراس میج دارند

سایر فراورده ها نیاز به کراس میج ندارند

فراورده ی گرانولوسیت داری ۲ میلی لیتر RBC است ضرورت همگروه Rh-ABO و کراس میج

فراورده ی گرانولوسیت در دمای ۲۰ تا ۲۴ به مدت ۲۴ ساعت بدون شیک و تکان دادن قابل استفاده است

در مورد فراورده ی گرانولوسیت پرتو دادن برای جلوگیری از GVHD مهم است

که مرتبط به وجود گلیکوفورین A است.

نکته ۱۲۳- در مورد آنتی N به علت حضور آنتی ژن شبه N ('N') روی گلیکوفورین B شیوع کمتری دارد.

تحت تاثیر فرمالین آنتی ژن N به آنتی ژن بیگانه تبدیل می شود و احتمال بروز اتوانتی N در بیماران دیالیزی که دستگاه با فرمالین استریل می شود وجود دارد

نکته ۱۲۴- گلیکوفورین A و B و به طور کلی آنتی ژن MNS گیرنده ی پلاسمودیوم فالسیپاروم هستند

نکته ۱۲۵- گروه خونی دافی با آنتی ژن Fy گیرنده ی پلاسمودیوم ویواکس

پلاسمودیوم نولوزی می باشد

پلاسمودیوم ویواکس RBC های جوان و بزرگتر را آلوده می کند

نکته ۱۲۶- آنتی بادی بر ضد آنتی ژن های LIPMAN دارای رخداد طبیعی است و از جنس IgM می باشد از لحاظ بالینی اهمیت کمی دارند

بجز ABO

آنتی ژن های LIPMAN شامل: لوپیس / I / P / M / ABO / N

نکته ۱۲۷- آنتی بادی های مهم از نظر بالینی

ABO/Rh/ Kell / duffy / kidd/ S /s /U/ و لوتران b (Lu^b)

نکته ۱۲۸- انواع فنوتیپ ای نول سیستم لوتران

۱- با وراثت اتوزوم مغلوب ناشی از وراثت ۲ ژن آمورف

علت جهش در رمز کنون انتهایی و نقص تولید پروتیین لوتران

در اینجا آنتی lut^3 داریم که با هر دو lut^a و lut^b را واکنش می دهد

چهاری لوتران (InLu): وراثت اتوزوم غالب

شیوع: ۱ مورد در هر ۳۰۰۰ نفر

در این حالت نگهداری گلبول های قرمز منجر به تغییر شکل و همولیز RBC ها می شود

آنتی ژن های indian / i / P1 و CD44 و آنتی ژن شایع ANWJ کاهش چشمگیر می یابد

نکته ۱۲۹- گروه خونی لوتران دارای ۱۸ آنتی ژن است که Lu^b / lu^6 / lu^{18} دارای فراوانی و شیوع بالایی هستند

۳- فنوتیپ نول وابسته به جنس یا X

118/161

۱- افزایش آنتی سرم نسبت به سلول

۲- انکوباسیون در ۴ درجه سانتی گراد

۳- افزایش آلبومین

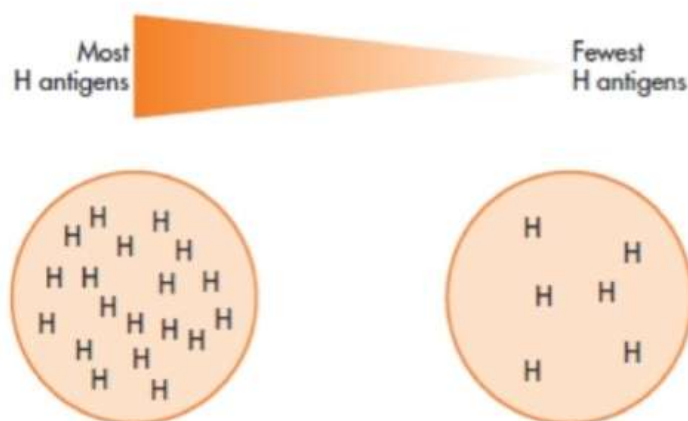
۴- افزودن محلول LISS

جواب: گزینه ی ۲

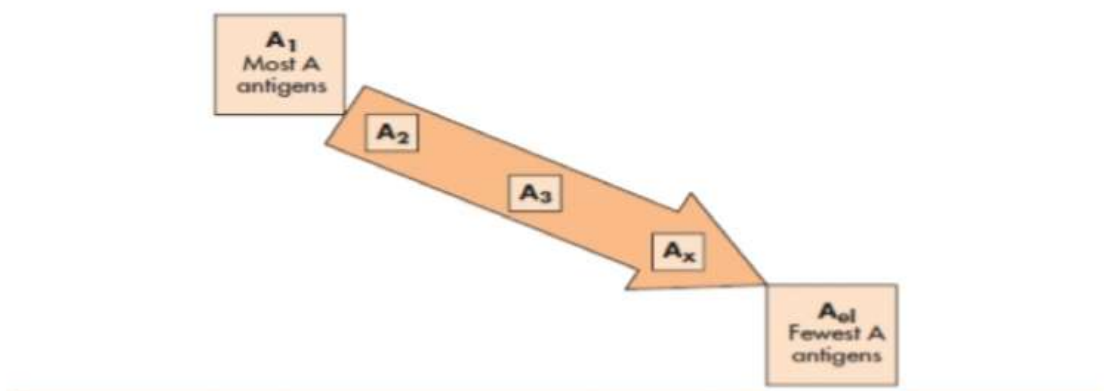
تنها انکوباسیون در ۴ درجه می تواند کمک کننده باشد

نکته ۱۷۹: میزان ماده ی H در هر گروه خونی و مقایسه ی آن ها با یکدیگر:

$O > A_2 > B > A_2B > A_1 > A_1B$

نکته ۱۸۰- میزان آنتی ژن A و تعداد جایگاه هایی که بر سطح سلول اشغال می کند:

۱۸۱- تا چه سنی برای انتقال خون نوزادان نیاز به کراس میج نیست؟

۴ ماهگی

ذخایر آهن	وجود ندارد	وجود دارد	وجود دارد	وجود دارد	وجود دارد
سیدروبلانست	وجود ندارد	وجود ندارد	وجود ندارد	وجود دارد (به صورت حلقوی)	وجود دارد (به صورت حلقوی)
الکتروفورز Hb	طبیعی	طبیعی	در نوع B افزایش A2	طبیعی	طبیعی
ZPP/FPP	↑	↑	N	↑	↑ قابل توجه

نکته: در آنمی سیدروبلاستیک که یکی از علت های آن مسمومیت مزمن با سرب می باشد آهن سرم و درصد اشباع ترانسفرین ↑ می یابد

تست های تشخیصی پر کاربرد در تشخیص آنمی ها:

تست شکنندگی اسمزی (OF)	اسفروسیتوز ارثی و بیماری های ماره با اسفروسیت
تست ناپایداری حرارتی و Heat test	برای تعیین وجود هموگلوبین های ناپایدار
آزمایش رسوب	برای تعیین وجود هموگلوبین های ناپایدار
آزمایش ایزوپروپانول ۱۷ درصد	برای تعیین وجود HbS
آزمایش متابی سولفیت سدیم	برای تعیین وجود HbS
آزمایش حلالت	برای تعیین وجود HbS
آزمایش سرکوب دزوکسی یوریدین	آنمی مگالوبلاستیک ناشی از فولات یا کوبالامین
Hams test (تست سرم اسیدی)	PNH CDA-II
تست بررسی شکنندگی کروموزومی با استفاده از میتو مایسین C و دی اپوکسی بوتان	آنمی فانکونی
رنگ آمیزی فوق حیاتی	برای دیدن اجسام هاینز در موارد با هموگلوبین های ناپایدار
HPLC	برای مشاهده گلف بادی در بیماری هموگلوبین H
آزمایش متابی سولفیت سیم	برای تعیین واریان های هموگلوبین
تست شیلینگ	تعیین وجود هموگلوبین S
	تشخیص علت کمبود B12

آنمی فقر آهن مقاوم به درمان

اخیرا کشف شده است

ارثی اتوزوم مغلوب

ناشی از جهش در TMPRSS6 بر روی کروموزوم ۲۲ است

↑ هپسیدین

درمان: تجویز آهن تزریقی

تفاوت HUS و TTP

TTP	HUS
در بالغین با سن ۲۰ تا ۵۰ سال	در بچه ها و در سن کمتر از ۵ سال
آنمی همولیتیک با قطعات RBC شکسته شده	آنمی همولیتیک با قطعات RBC شکسته شده
نارسایی کلیه (خفیف تا متوسط)	نارسایی کلیوی حاد
ترومبوسایتوپنی	ترومبوسایتوپنی
عوارض نرولوژیک حاد	عوارض نرولوژیک متوسط
تب	-
میزان آنزیم ADAMTS13 کاهش دارد و یا عملکرد غیر طبیعی دارد	نرمال

ویژگی های آنمی های همولیتیک گرم و سرد

سرد	گرم	
IgM IgG (فقط در مورد PCH) (هموگبینوری) حمله ای سرد	IgG IgM (به ندرت) IgA (معمولا با IgG) گرما (۳۷ درجه)	کلاس آنتی بادی
کمتر از ۳۰ درجه (معمولا کمتر از ۱۰)		دمای مطلوب
لیز وابسته به کمپلمان (داخل عروقی) یا اتصال C3b متصل به غشا به رسپتورهای ماکروفاژی (خارج عروقی)	اتصال IgG یا C3b متصل به غشا به رسپتورهای ماکروفاژی (همولیز خارج عروقی)	مکانیسم همولیز
عموما اتوانتی I گاهی اتوانتی i در PCH ← اتوانتی P	عموما اختصاصیت گسترده ضد Rh دارند	اختصاصیت

اتوانتی I: متعاقب عفونت میکوپلاسما

آنتی بادی از نوع سرد: IgM

اتوانتی i: در بیماران مبتلا به منونوکلئوز عفونی

نکته: **ترومبوکسان A2** فعال کننده ی قوی پلاکت ها می باشد و همچنین منقبض کننده ی عروق می باشد

cAMP را در پلاکت ها کاهش می دهد

تولید آن: **توسط پلاکت های فعال** می باشد و باعث فعال سازی سایر پلاکت ها می شود

ترومبوکسان I₂ (پروستاگلندین) مهار کننده ی پلاکت می باشد

باعث $\uparrow$ cAMP در پلاکت ها می شود

تولید آن: **توسط سلول های اندوتلیال عروق**

پلاکت :

